
**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
„ЮГОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО „НЕСЕБЪР“**

РЕЗЮМЕ

**ОТ ИЗВЪРШЕНИЯ МОНИТОРИНГ В ПЕРИОДА
ЯНУАРИ -ДЕКЕМВРИ 2021 г.**

Мониторингът в горите с висока консервационна стойност, включва извършване на периодични наблюдения и анализ на състоянието на горите и местообитанията, чрез теренни наблюдения и разработване и прилагане на система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност на ДЛС „Несебър“. Системата за мониторинг на биологичното разнообразие е система, проследяваща и обобщаваща промените в биологичното разнообразие в горите управлявани от ДЛС „Несебър“ в дългосрочен план. Това се осъществява чрез систематизирани дългосрочни наблюдения на елементите на биологичното разнообразие, съпроводени със събиране, обработка, съхранение на данни, оценка на събраната информация и анализ на въздействията върху биологичното разнообразие. Провеждането на мониторинг помага при взимане на решения, имащи отношение към опазването на биологичното разнообразие на територията на ДЛС „Несебър“, като заедно с това обслужва нуждите от информация на възможно най-широк кръг ползватели.

Настоящият доклад е извършен въз основа на анализи в периода януари – декември 2021 година, във връзка с мониторинга и инвентаризацията на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията на ТП Държавно ловно стопанство „Несебър“ и благодарение на наблюденията и констатациите на неуморните и всеотдайни служители в стопанството. Инвентаризацията и мониторингът са извършени, съгласно разработени и утвърдени системи като: „Система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност“ и „Програма за управление на елементи на биоразнообразието и горите с висока консервационна стойност“.

Територията на ДЛС „Несебър“ обхваща най-източната част и склоновете на Стара планина (Еминска Стара планина). Характерни за района на стопанството са плоските била с надморска височина до 450 m. и стръмните дерета. Разнообразният релеф, умереноконтиненталният климат и плодородните почви са добра предпоставка за голямото биологично разнообразие в района. Горските екосистеми попадащи в територията на стопанството са изключително ценни, заради своите специални функции, които притежават. Ценността се изразява в икономически, екологичен и социален аспект. Екосистемите в района, които са с различен природозащитен статус, поддържат богат растителен и животински свят и имат средозащитна, водоохранна и рекреационна функция. Доминиращите видове в нашите екосистеми са предимно от рода Дъб (*Quercus* spp.) образуващи смесените дъбови гори от *Quercus petraea*, *Quercus frainetto*, *Quercus cerris* и *Quercus pubescens*. По-рядко срещани са екосистемите с представители от рода Бук (*Fagus* spp.) образуващи термофилните букови гори и видовете от рода Габър (*Carpinus* spp.) образуващи горите от обикновен и келяв габър.

ТП ДЛС „Несебър“ управлява територия от 37 464,1 ha., разпределена по различните видове собственост, както следва:

№	Вид собственост	Площ (ha)	%
1.	Държавни гори и земи	18 792,8	50,2
2.	Общински земи и гори	17 497,0	46,7

3.	Физически и юридически лица	1174,3	3,1
4.	Гори временно стопанисвани от общината	0	0
Общо:		37464,1	100

От извършените лесопатологични обследвания през 2021 г. на територията на стопанството има постъпили 83 сигнални листа, като по-голямата част от тях са за Гъботворката (*Lymantria dispar*), а останалите за съхненето на бора. За всички постъпили сигнални листове е направено ЛПО (лесопатологично обследване), също така и проверка от специалист при ЛЗС „Варна“.

ВКС 1.1. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ.

На територията на ДЛС „Несебър“ се намират следните защитени зони и територии:

1. **Защитена местност „Иракли“**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
2. **Защитена местност „Калината“**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
3. **Защитена местност „Ортото“**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
4. **Защитена местност „Смриките“ – естествено находище на червена пираканта**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
5. **Защитена местност „Чаирите – Блатно кокиче“**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
6. **Природна забележителност „Корията“ – вековна брястова гора**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
7. **Природна забележителност „Нос Емине“**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.

8. **Природна забележителност „Пясъчни дюни“ - местност Бабата - Слънчев бряг**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
9. **Природна забележителност „Пясъчни дюни“ – 5 броя**
Не са констатирани нарушения в защитената местност и не са получавани сигнали за браконьерство.
10. **Защитена зона „Ахелой-Равда-Несебър“ – 33 по директива за местообитанията**
11. **Защитена зона „Емине“ – 33 по директива за птиците**
12. **Защитена зона „Емине-Иракли“ – 33 по директива за местообитанията**
13. **Защитена зона „Камчийска планина“ – 33 по директива за птиците**

КЪМ ВКС 1.1. - ВЕКОВНИ ДЪРВЕТА.

На територията на ДЛС „Несебър“, община Несебър в Държавния горски фонд се намират десет броя единични вековни дървета, обявени за природна забележителност.

1. **Природна забележителност „Вековно дърво – зимен дъб (*Quercus dalechampii*)**
2. **Природна забележителност „Вековно дърво – зимен дъб (*Quercus dalechampii*)**
3. **Природна забележителност „Вековно дърво – зимен дъб (*Quercus dalechampii*)**
4. **Природна забележителност „Вековно дърво – цер (*Quercus cerris*)**
5. **Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)**
6. **Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)**
7. **Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)**
8. **Природна забележителност „Вековно дърво – летен дъб (*Quercus robur*)**
9. **Природна забележителност „Вековно дърво – бяла топола (*Populus alba*)**

10. Природна забележителност „Вековно дърво – благун (*Quercus frainetto*)

ВКС 1.2. ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ.

---

1. Източен лопох (*Trachystemon orientalis* L.)
2. Черноморска ведрица (*Fritillaria pontica* Wahlenb.)
3. Блатно кокиче (*Leucojum aestivum* L.)
4. Червена пираканта (*Pyracantha coccinea* Roem.)
5. Българска круша (*Pyrus eleagrifolia* subsp. *bulgarica*)
6. Снежно кокиче (*Galanthus nivalis* L.)
7. Видра (*Lutra lutra*)
8. Черен щъркел (*Ciconia nigra* L.)
9. Горски бекас (*Scolopax rusticola* L.)
10. Благороден елен (*Cervus elaphus*)
11. Бухал (*Bubo bubo* L.)

ВКС 1.3. КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ.

Списък на индикаторните видове за тази ВКС с техните минимални концентрации в България са посочени в Приложение 2 към ръководството, като там са посочени и праговете им стойности поотделно за всеки вид. Когато в една гора има значимо постоянно или временно съсредоточаване на видове или е убежище от критична важност, съгласно изискванията на Приложение 2 към ръководството, тогава гората е ГВКС.

❖ **Примери за важни временни концентрации:**

1. Сватбовица на елени;
2. Концентрации на мигриращи птици;

3. Концентрации на зимуващи птици;
4. Гнездовища;
5. Токовища на глухари;
6. Миграции на риби до местата за хвърляне на хайвер;

1. Сватбовища на Благороден елен (*Cervus elaphus*)

ВКС 3. ЕКОСИСТЕМИ И МЕСТООБИТАНИЯ. РЕДКИ, ЗАЩИТЕНИ И ЗАСТРАШЕНИ ОТ ИЗЧЕЗВАНЕ ЕКОСИСТЕМИ, МЕСТООБИТАНИЯ ИЛИ РЕФУГИИ.

Представителни образци от основните естествени екосистеми, срещащи се на територията на ДЛС „Несебър“. Екосистемите са с код на местообитанието по Директива 92/43/ЕЕС и код на местообитанието по EUNIS.

1. **9180/G1.A4 Смесени широколистни гори (планински ясен, явори, липи) на стръмни склонове**
  2. **91AA/G1.7371 Гори от космат дъб**
  3. **91G0/G1.A322 Гори от обикновен габър**
  4. **91S0/G1.6E1 Термофилни букови гори**
  5. **91M0/G1.763; G1.768; G1.761; G17A1 Смесени дъбови гори (зимен дъб, благун, цер)**
  6. **G1.7C22 Гори от келяв габър**
-

СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МЕСТНИТЕ СЛУЖБИ И ОБЩНОСТИ.

Управлението и поддържането на ГВКС се насърчава и популяризира чрез местни кампании и срещи с населението, на които са обсъждани въпроси за устойчиво ползване от горите, свързани с опита и прилагането на полезни практики в горите от колектива на ДЛС „Несебър“. През годината е поддържана постоянна комуникация с местните общности и заинтересованите страни: Кметове на общините; Кметове на населените места на територията на общините; Фирмите пряко свързани с дърводобивната и лесокултурна дейност на територията на стопанството; Представители на местното население; Служители на РСПБЗН и РУ-Полиция.

ДЛС „Несебър“ работи в посока на популяризиране на лесовъдската професия, нейните цели и начини на работа, използваните добри лесовъдски практики и системи на ползване и значението им за опазване и увеличаване на биоразнообразието в горите, на многообразната им функционалност и на ползите от тях.

АНАЛИЗ НА МОНИТОРИНГА НА ГВКС.

Анализът на събраните данни от извършеното проучване в периода януари – декември 2021 година за ежегодния мониторинг на биологичното разнообразие на ГВКС и прилагане на принципите за устойчиво използване на биологичните ресурси и опазване на биологичното разнообразие в района на ДЛС „Несебър“ показват, че към настоящия момент не са допуснати пропуски и нарушения при стопанисване на горите и дивеча в тях.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност, благоприятстват осигуряването на основните функции на горите, като:

- Производство на дървесни и недървесни ресурси;
- Наличие на естествена хранителна база за дивеча в горите;
- Защита на почвите, водните ресурси и чистота на въздуха;
- Регулиране на климата и усвояване на въглеродния диоксид (CO₂);
- Осигуряване на социални, образователни, научни, ландшафтни и рекреационни ползи за обществото;
- Защита на природното и културно наследство;

Състоянието на възобновяването на горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат от добрите лесовъдски практики, прилагащи се в горите на ДЛС „Несебър“ и спазване на основните лесовъдски принципи при извеждане на сечите. За по-ефективен мониторинг са въведени и се попълват формуляри за мониторинг на ГВКС, с които се улеснява проучвателната дейност на лесовъдския състав.

ДЛС „Несебър“ е разработило подходящи практики и системи за управление и мониторинг на ГВКС относно процедурите по неговото прилагане на практика. Своевременно процедурите се актуализират в съответствие с Националния FSC Стандарт на България.

Информация по отношение на обособените ГВКС, начините на обследване и стопанисване, обобщаването на данните и съответните анализи са на разположение за всеки заинтересован в административната сграда на ДЛС „Несебър“ и на интернет страницата на стопанството.